

Raport końcowy z realizacji projektu informatycznego

Lp.	Wyszczególnienie	Opis
1.	Tytuł projektu	<i>Opracowanie zasad kontroli i zwalczania inwazyjnych gatunków obcych wraz z przeprowadzeniem pilotażowych działań i edukacją społeczną.</i>
2.	Beneficjent projektu	Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska
3.	Partnerzy	Brak
4.	Postęp finansowy	Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko 2014-2020 Oś priorytetowa II – Ochrona środowiska, w tym adaptacja do zmian klimatu Działanie 2.4 – Ochrona przyrody i edukacja ekologiczna Projekt nr POIS.02.04.00-00-0100/16 Pierwotny planowany koszt realizacji projektu: 20 000 000,00 zł (brutto) zgodnie z podpisaną umową o dofinansowanie z dnia 29.12.2016 r. Ostatni planowany koszt realizacji projektu: 20 000 000,00 zł (brutto) Faktyczny koszt projektu: 19 481 401,76 zł (na podstawie wniosku o płatność końcową) Koszt kwalifikowany w projekcie: 19 481 401,76 zł (na podstawie wniosku o płatność końcową) Zakontraktowana wartość dofinansowania: 20 000 000,00 zł Poziom certyfikacji w odniesieniu do zakontraktowanej wartości dofinansowania: Z prognozowanego całkowitego kosztu projektu (tj. z 20 000 000 zł) zaangażowanych zostało 97,41% tej kwoty. Zmiana wynika przede wszystkim z oszczędności uzyskanych na etapie realizacji poszczególnych zadań w projekcie, a także z uwagi na zmianę zakresu i wysokości wynagrodzenia dwóch umów, których przedmiotem było opracowanie metod i pilotażowe zwalczanie wybranych inwazyjnych gatunków obcych (zmiana wynikała z uwarunkowań przyrodniczych). Poziom certyfikacji wynikający ze złożonych i rozliczonych wniosków o płatność w ramach projektu na dzień złożenia niniejszego raportu wynosi 96,73% wartości prognozowanej (tj. z 20 000 000 zł), co stanowi kwotę 19 346 589,74 zł.
5.	Postęp rzeczowy	Pierwotna planowana data rozpoczęcia realizacji projektu: 29.12.2016 r. Faktyczna data rozpoczęcia realizacji projektu: 29.12.2016 r. Pierwotna planowana data zakończenia realizacji projektu: 30.06.2021 r. Ostatnia planowana data zakończenia realizacji projektu: 30.06.2023 r. Faktyczna data zakończenia realizacji projektu: 30.06.2023 r. Przyczyną zmiany terminu zakończenia realizacji projektu i realizacji poszczególnych zadań w stosunku do pierwotnego planu były w szczególności następujące czynniki: 1) konieczność ponawiania postępowań i procedur dotyczących wyboru wykonawcy znacznej części zadań, 2) konieczność dostosowania czasu trwania realizacji zadań w projekcie (projekt przyrodniczy, w którym realizacji znacznej części prac musi być skoordynowana w czasie m.in. z sezonem wegetacyjnym), 3) renegocjowanie zakresu i wynagrodzenia dwóch umów na opracowanie metod i pilotażowe zwalczanie wybranych inwazyjnych gatunków obcych ze względu na brak możliwości ich realizacji w pełnym zakresie (uwarunkowania przyrodnicze).

Fundusze Europejskie
Infrastruktura i Środowisko

Unia Europejska
Fundusz Spójności

		Wszystkie zadania zawarte w harmonogramie realizacji projektu zostały podjęte w trakcie jego trwania oraz zrealizowane zgodnie z zawartymi umowami. Ewentualne zmiany dotyczące m.in. zakresu działań, terminów i kosztów realizacji były aktualizowane w ramach HRP i uzyskiwały stosowną akceptację IW. Osiągnięto wszystkie kamienie milowe. Status realizacji kamieni milowych w projekcie: 1. Stworzenie oraz utrzymanie kompleksowego systemu informacyjnego na temat inwazyjnych gatunków obcych • Planowany termin osiągnięcia: 12.2018 • Rzeczywisty termin osiągnięcia: 12.2018 • Status realizacji kamienia milowego: zrealizowany 2. Analiza stopnia inwazyjności gatunków obcych w Polsce wraz ze wskazaniem gatunków istotnie zagrażających rodzimej florze i faunie oraz propozycją działań strategicznych w zakresie możliwości ich zwalczania • Planowany termin osiągnięcia: 09.2018 • Rzeczywisty termin osiągnięcia: 11.2018 • Status realizacji kamienia milowego: zrealizowany 3. Analiza dróg niezamierzonego wprowadzania lub rozprzestrzeniania się inwazyjnych gatunków obcych wraz z opracowaniem planów działań dla dróg priorytetowych • Planowany termin osiągnięcia: 11.2018 • Rzeczywisty termin osiągnięcia: 11.2018 • Status realizacji kamienia milowego: zrealizowany 4. Metody zwalczania lub kontroli inwazyjnych gatunków obcych – dla min. 10 gatunków priorytetowych roślin i zwierząt • Planowany termin: 04.2022 • Rzeczywisty termin: 06.2022 • Status realizacji kamienia milowego: zrealizowany 5. Działania pilotażowe w terenie na podstawie opracowań przygotowanych w I etapie • Planowany termin osiągnięcia: 04.2022 • Rzeczywisty termin osiągnięcia: 06.2022 • Status realizacji kamienia milowego: zrealizowany 6. Podsumowanie i ocena skuteczności realizacji działań w ramach projektu – ocena I i II etapu projektu • Planowany termin osiągnięcia: 06.2023 • Rzeczywisty termin osiągnięcia: 06.2023 • Status realizacji kamienia milowego: zrealizowany W wyniku realizacji projektu powstały poniżej wymienione produkty: 1. Wytyczne w zakresie walki dla minimum 10 inwazyjnych gatunków obcych • Planowana data wdrożenia: 06.2023 • Rzeczywista data wdrożenia: 06.2023 2. Kampania informacyjno-edukacyjna związana z edukacją ekologiczną na temat inwazyjnych gatunków obcych • Planowana data wdrożenia: 06.2023 • Rzeczywista data wdrożenia: 06.2023 3. System informacyjny z rejestrem ponad 100 inwazyjnych gatunków obcych • Planowana data wdrożenia: 06.2023 • Rzeczywista data wdrożenia: 06.2023
6.	E-usługi dla obywateli i	Nie dotyczy

	przedsiębiorców																																	
7.	Postęp w realizacji strategicznych celów Państwa	Wskaźniki efektywności projektu informatycznego (KPI): 1.Powstanie systemu informacyjnego na temat rozmieszczenia roślin, zwierząt i innych organizmów należących do inwazyjnych gatunków obcych składającego się z: (1.) warstw, (2.) rejestru, (3.) podstrony internetowej projektu. <u>Osiągnięto wartość docelową.</u> Projekt realizował cele Programu Zintegrowanej Informatyzacji Państwa – w zakresie celu szczegółowego 4.2.2. <i>Wzmocnienie dojrzałości organizacyjnej jednostek administracji publicznej oraz usprawnienie zaplecza elektronicznej administracji (back office)</i> w ramach kierunku interwencji 5.2. <i>Implementacja narzędzi horyzontalnych, wspierających działania administracji publicznej</i>. Cele Programu realizowane były poprzez stworzenie kompleksowego systemu na temat inwazyjnych gatunków obcych i udostępnienia w nim informacji w przedmiotowym zakresie. Nie przewiduje się badania wpływu na realizację celów Programu. Powstanie systemu wynika z konieczności wdrożenia regulacji Unii Europejskiej, tj. rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1143/2014 z dnia 22 października 2014 r. w sprawie działań zapobiegawczych i zaradczych w odniesieniu do wprowadzania i rozprzestrzania inwazyjnych gatunków obcych, które zobowiązuje państwa członkowskie do ustanowienia systemu nadzoru obejmującego inwazyjne gatunki obce. Jednocześnie projekt przyczynił się do ustanowienia i wdrożenia przepisów ustawy z dnia 11 sierpnia 2021 r. o gatunkach obcych, która zastąpiła i uszczegółowiła zapisy odnośnie inwazyjnych gatunków obcych zawarte w ustawie o ochronie przyrody, w szczególności w uchylonym art. 120 tej ustawy.																																
8.	Ryzyka i problemy	<table><tr><th colspan="4">Ryzyka wpływające na realizację projektu</th></tr><tr><th>Nazwa ryzyka</th><th>Siła oddziaływania</th><th>Prawdopodobieństwo wystąpienia ryzyka</th><th>Ocena ryzyka</th></tr><tr><td>1. Brak danych wynikających z niepełnej inwentaryzacji.</td><td>Duża</td><td>Średnie</td><td>Ryzyko zamknięte.</td></tr><tr><td>2. Brak jednolitych (spójnych) danych umożliwiających pełne zobrazowanie występowania gatunków (tj. niekompletne dane).</td><td>Średnia</td><td>Niskie</td><td>Ryzyko zamknięte.</td></tr><tr><td>3. System nie będzie spełniał swoich założeń w zakresie wczesnego ostrzegania.</td><td>Średnie</td><td>Średnie</td><td>Ryzyko zamknięte.</td></tr><tr><td>4. Opieszałość w przekazywaniu informacji od podmiotów zobowiązanych do przekazywania danych.</td><td>Średnie</td><td>Średnie</td><td>Ryzyko zamknięte.</td></tr><tr><td>5. Mała ilość podmiotów zainteresowanych realizacją zadań i udziałem w postępowaniu przetargowym.</td><td>Duża</td><td>Znikome</td><td>Ryzyko zamknięte.</td></tr><tr><td>6. Duży opór społeczeństwa na zwalczanie gatunków inwazyjnych, przede</td><td>Duża</td><td>Znikome</td><td>Ryzyko zamknięte.</td></tr></table>	Ryzyka wpływające na realizację projektu				Nazwa ryzyka	Siła oddziaływania	Prawdopodobieństwo wystąpienia ryzyka	Ocena ryzyka	1. Brak danych wynikających z niepełnej inwentaryzacji.	Duża	Średnie	Ryzyko zamknięte.	2. Brak jednolitych (spójnych) danych umożliwiających pełne zobrazowanie występowania gatunków (tj. niekompletne dane).	Średnia	Niskie	Ryzyko zamknięte.	3. System nie będzie spełniał swoich założeń w zakresie wczesnego ostrzegania.	Średnie	Średnie	Ryzyko zamknięte.	4. Opieszałość w przekazywaniu informacji od podmiotów zobowiązanych do przekazywania danych.	Średnie	Średnie	Ryzyko zamknięte.	5. Mała ilość podmiotów zainteresowanych realizacją zadań i udziałem w postępowaniu przetargowym.	Duża	Znikome	Ryzyko zamknięte.	6. Duży opór społeczeństwa na zwalczanie gatunków inwazyjnych, przede	Duża	Znikome	Ryzyko zamknięte.
Ryzyka wpływające na realizację projektu																																		
Nazwa ryzyka	Siła oddziaływania	Prawdopodobieństwo wystąpienia ryzyka	Ocena ryzyka																															
1. Brak danych wynikających z niepełnej inwentaryzacji.	Duża	Średnie	Ryzyko zamknięte.																															
2. Brak jednolitych (spójnych) danych umożliwiających pełne zobrazowanie występowania gatunków (tj. niekompletne dane).	Średnia	Niskie	Ryzyko zamknięte.																															
3. System nie będzie spełniał swoich założeń w zakresie wczesnego ostrzegania.	Średnie	Średnie	Ryzyko zamknięte.																															
4. Opieszałość w przekazywaniu informacji od podmiotów zobowiązanych do przekazywania danych.	Średnie	Średnie	Ryzyko zamknięte.																															
5. Mała ilość podmiotów zainteresowanych realizacją zadań i udziałem w postępowaniu przetargowym.	Duża	Znikome	Ryzyko zamknięte.																															
6. Duży opór społeczeństwa na zwalczanie gatunków inwazyjnych, przede	Duża	Znikome	Ryzyko zamknięte.																															

		wszystkim gat. zwierząt, co spowodowane jest m.in. małą świadomością nt. zagrożeń ze strony tych gatunków.															
<table><tr><th colspan="4">Ryzyka wpływające na utrzymanie efektów projektu</th></tr><tr><th>Nazwa ryzyka</th><th>Siła oddziaływania</th><th>Prawdopodobieństwo wystąpienia ryzyka</th><th>Ocena ryzyka</th></tr><tr><td>Brak aktualizacji danych o rozmieszczeniu gatunków inwazyjnych.</td><td>Mała</td><td>Znikome</td><td>W ramach realizacji projektu ryzyko zamknięte ze względu na zakończenie rzeczowe działań. Zgodnie z treścią Ustawy o gatunkach obcych działanie systemu jest realizowane przez instytucje publiczne w ramach ich obowiązków. Dalsze zarządzanie ryzykiem będzie realizowane przez zespół GDOŚ odpowiedzialny za koordynowanie/utrzymanie systemu.</td></tr></table>						Ryzyka wpływające na utrzymanie efektów projektu				Nazwa ryzyka	Siła oddziaływania	Prawdopodobieństwo wystąpienia ryzyka	Ocena ryzyka	Brak aktualizacji danych o rozmieszczeniu gatunków inwazyjnych.	Mała	Znikome	W ramach realizacji projektu ryzyko zamknięte ze względu na zakończenie rzeczowe działań. Zgodnie z treścią Ustawy o gatunkach obcych działanie systemu jest realizowane przez instytucje publiczne w ramach ich obowiązków. Dalsze zarządzanie ryzykiem będzie realizowane przez zespół GDOŚ odpowiedzialny za koordynowanie/utrzymanie systemu.
Ryzyka wpływające na utrzymanie efektów projektu																	
Nazwa ryzyka	Siła oddziaływania	Prawdopodobieństwo wystąpienia ryzyka	Ocena ryzyka														
Brak aktualizacji danych o rozmieszczeniu gatunków inwazyjnych.	Mała	Znikome	W ramach realizacji projektu ryzyko zamknięte ze względu na zakończenie rzeczowe działań. Zgodnie z treścią Ustawy o gatunkach obcych działanie systemu jest realizowane przez instytucje publiczne w ramach ich obowiązków. Dalsze zarządzanie ryzykiem będzie realizowane przez zespół GDOŚ odpowiedzialny za koordynowanie/utrzymanie systemu.														
9.	Uzyskane korzyści	1. Realizacja zobowiązań Polski wynikających z rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1143/2014 z dnia 22 października 2014 r. w sprawie działań zapobiegawczych i zaradczych w odniesieniu do wprowadzania i rozprzestrzeniania inwazyjnych gatunków obcych. 2. Opracowanie narzędzia informatycznego gromadzącego dane dotyczące IGO, w tym między innymi stwierdzenia obecności danego gatunku w środowisku czy informacje o przeprowadzonych działaniach zaradczych. Konieczność jego przygotowania wynikała z postanowień rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1143/2014 z dnia 22 października 2014 r., zobowiązującego państwa członkowskie do ustanowienia systemu nadzoru IGO. Funkcje tego systemu określa ustawa o gatunkach obcych, w której został on nazwany Centralnym Rejestrem Danych o IGO. 3. Opracowanie przekrojowego zbioru informacji na temat IGO, który umożliwiać będzie jego wykorzystanie w przyszłości, w tym m.in.: wskazanie IGO najbardziej zagrażających rodzimej przyrodzie (tzw. priorytetowych), określenie stopnia ich inwazyjności oraz opracowanie dla nich metodyk zwalczania lub kontroli (Kompedia zwalczania dla min. 10 gatunków priorytetowych IGO roślin i zwierząt), przeprowadzenie analizy dróg niezamierzonego wprowadzania lub rozprzestrzeniania się inwazyjnych gatunków obcych, opracowanie koncepcji planów działań dla dróg priorytetowych. 4. Podniesienie poziomu świadomości społeczeństwa na temat zagrożeń jakie stwarzają IGO dla człowieka, środowiska naturalnego i gospodarki. 5. W trakcie realizacji projektu prowadzono stronę internetową na której sukcesywnie rozbudowywano, aktualizowano i uzupełniano informacje merytoryczne pozyskane w ramach projektu i związane z odbiorem jego produktów. Zamieszczono na niej m.in. materiały informacyjne i edukacyjne. Nie przewiduje się pomiaru korzyści wynikających z realizacji projektu.															
10.	E-usługi i rejestry z jakimi zintegrował się wytworzony	Nie dotyczy															

	system w ramach realizacji projektu	
11.	Zapewnienie utrzymania projektu (w okresie trwałości)	Zgodnie z umową o dofinansowanie należy zachować trwałość Projektu w okresie 5 lat od zatwierdzenia wniosku o płatność końcową. Rezultaty projektu zostaną utrzymane bez konieczności zapewnienia dodatkowych środków – strona projektu i jego obsługa będą realizowane w ramach zadań wykonywanych przez administratora GDOŚ, co wynika z kompetencji Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska.
12.	Doświadczenia związane z realizacją projektu	1. W przypadku zadań eksperckich realizowanych przez zewnętrznych wykonawców, planując harmonogram projektu należy przewidzieć czas niezbędny na ewentualne powtórzenie postępowań o udzielenie zamówienia publicznego, uwzględniając ryzyko – ograniczoną liczbę podmiotów zajmujących się dziedziną dot. IGO lub z odpowiednimi kompetencjami pozwalającymi na udział w procedurze wyboru wykonawcy. 2. Koordynacja umów o charakterze eksperckim wymaga zapewnienia odpowiednio wykwalifikowanego personelu do prowadzenia umów oraz weryfikacji i odbioru produktów kontraktów. W tym kontekście konieczne okazało się zapewnienie bieżącego wsparcia merytorycznego dla zespołu projektowego w postaci personelu departamentu zajmującego się merytorycznie tematyką inwazyjnych gatunków obcych. Istotne jest także zapewnienie odpowiednio długiego czasu potrzebnego na odbiór tego typu prac – opracowania powstałe w ramach projektu są obszerne i skomplikowane, co powoduje, że ich odbiór jest pracochłonny i czasochłonny. 3. W celu określenia skuteczności metod testowanych w ramach działań pilotażowych polegających na zwalczaniu IGO konieczne jest zapewnienie odpowiednio długiego okresu realizacji zadania – działania w terenie obarczone są szeregiem ryzyk wynikających z niemożliwych do przewidzenia aspektów przyrodniczych (np. związanych z warunkami atmosferycznymi). 4. Ze względu na szeroki zakres wdrażanych działań w ramach projektu, tworzenie bazy wiedzy nt. inwazyjnych gatunków obcych wymaga zaangażowania wielu ekspertów zajmujących się tematyką IGO (poszczególnymi gatunkami). 5. Zjawisko inwazji biologicznych uważane jest za proces bardzo dynamiczny i jednocześnie przypadkowy – brak jest możliwości przewidzenia miejsca wprowadzenia danego gatunku i skutków dla przyrody jakie będą konsekwencją takiej introdukcji. Z tego względu istnieje ryzyko stosunkowo szybkiej dezaktualizacji stanu wiedzy dotyczących IGO i potrzeba stałego prowadzenia dalszych działań i inicjatyw w tym obszarze.

Fundusze Europejskie
Infrastruktura i Środowisko

Unia Europejska
Fundusz Spójności

